

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—
Poštno-čkovni rač. 10.303.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „NAŠ DOM“

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška c. 5.
Telefon 2113

Cene inseratov: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—,
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

Okoli krščanske prosvet- ne zastave!

Zadnje desetletje se množijo pritožbe o tem, kako je današnja mladina nedisciplinirana, kako je ponekod posurovela in podivjala, kako ne pozna ne pokorščine ne ozira na tiste meje v ravnanju in vedenju, ki so jih določili stari običaji, kako je brez življenjske resnobe, prešinjena samo s smislom za zabavo in veseljačenje. Register napak, ki se pripisujejo današnji mladini, s tem še zdaleka ni končan, pomnožili bi ga lahko še z mnogoterimi očitki. Ne maramo tega, kakor tudi nočemo preiskovati razlogov tega usodnega pojava. Ugotoviti pa moramo, da tisti, ki vali vso krivdo na mladino, ji dela veliko krivico. Ravno oni, ki trpko grajajo in strogo obsojajo mladino, bi se morali, ako so odkritosrčni, potrkiati na prsi ter priznati: »Mea culpa (naša krivda)!« Mladina, ki se ji ne daja krščanska vzgoja in pravilna izobrazba, ne more kazati zglednih lastnosti duha in srca. Škof Slomšek, velik poznavalec in prijatelj mladine, je že leta 1837 zapisal ta-le opomin: »Ako se mlado drevesce ne požlahtni in se divjaku žlahtna mladika ne vcepi, tudi staro drevo žlahtnega sadja rodilo ne bo.«

Zgled Francije.

Da, požlahtnenje mladega drevesca! To je potrebno in na to se je zadnje desetletje precej pozabilo. Ne povsod. Smisel za vzgojno in izobraževalno delo med mladino ponekod raste. Francoski katoličani posvečujejo temu delu največjo pozornost ter zbirajo okoli krščanske prosvetne zastave vse vrste mladine: inteligenčno, delavsko ter kmetsko mladino. Ne zanemarjajo tudi telesne vzgoje. Pretekli mesec je, kakor smo poročali, nastopilo v francoskem obmorskem mestu Nici 15.000 katoliških telovadcev. Isti dan so se vršili telovadni nastopi in obhodi katoliške mladine po raznih večjih mestih Francoske. In ravno katoliški mladeniči so najpogumnejši zastavonoše katoliške misli v Franciji. Iz njihovih vrst prihajajo najdelavnejši in najpožrtvovalnejši činitelji Katoliške akcije. Iz katoliške mladine bo prišla prerodovitev Francije in njenega življenja v katoliškem smislu. Jačje obrambe proti brezbožnemu framasonstvu in socializmu ne more postaviti francosko krščanstvo, nego je organizirana katoliška mladina.

Belgija, Nemčija, Italija.

Svoje naloge napram mladini in njeni prosveti se tudi zaveda katolicizem v Belgiji, katera ima vzorno mladinsko organizacijo, ki je zajela vso dobro mladino. Belgijski katoličani bodisi francoskega bodisi flamskega jezika, si veliko prizadevajo, da so prosvetni krogi med belgijsko mladino čim najširši, hkrati pa polni dejavnosti. Za posameznega mladeniča in vsako mladenko gre, nobeden, ki je dobrega duha, ne sme ostati izven krogov katoliške prosvetne organizacije. Slične razmere vladajo tudi med Nemci, ki so znani kot večji organizatorji. Širjenje strupeno protikrščanskega komunizma in nekrščanskega narodnega socializma jim danes nalaga še posebno dolžnost, da s pomnoženim trudom skrbijo za rešitev mladine. Če zajame mladino deroči val komunizma ali poganškega nacionalizma, je izgubljena za Cerkev. Znani so tudi naporititalijanskih katoličanov za katoliško vzgojo in prosveto mladine, ki se vrši v okvirju Katoliške akcije. Koliko težav jim pri tem dela italijanski fašizem, ki nastopa proti delovanju katoliških društev z vsemi sredstvi, ki so na razpolago državnih oblasti, pa tudi včasih z nasiljem, je tudi splošno znano.

Mladinska prosveta v Litvi.

Ne bo odveč, da še omenimo zgled Litve, male države na zapadu Rusije (med Rusijo in baltičkim morjem). Litva ima framasonsko-nationalistično vlado, ki je pred nedavnim nasilno preganjala katoliško duhovščino ter hotela zlasti zatreti katoliško mladinsko organizacijo, bodisi dijaško, bodisi kmetsko. Pa se ji to ni posrečilo. Osobito organizacija kmetske mladine, ki nosi pomenljivo ime »Pomlad«, prav lepo napreduje. Pred mesecem je ta

Romunski ministrski predsednik Vajda-Voevod.

organizacija slavila 20letnico svojega obstoja, ki se je v vseh krajih slovesno obhajala. Proslava te obletnice bi se bila razvila v veliko manifestacijo katoliške prosvetne ideje, da ni posegla vmes vlada, ki je prepovedala veliko zborovanje v mestu Kaunu. Se je pač zbala manifestacije 70.000-ere množice katoliških kmetskih fantov in deklet. Njen ukrep je bil udarec v vodo: katoliška mladina je sklenila, da bo vsak tiste stroške, ki bi jih bil izdal za ta kongres, daroval za zgradbo veličastnega društvenega doma v Kaunu. Ravno tako smolo ima framasonska vlada z lastno mladinsko organizacijo, ki jo je ustanovila pred par leti. To je versko »brezbarvno« kulturno-telovadno društvo »Mlada Litva«, ki je mišljeno kot nacionalistična vladina garda. Preprosto ljudstvo pa jo je odklonilo ter se drži katoliške mladinske organizacije, ki je glavna nositeljica vaške prosvete in trdna skala, ki se ob njej razbijajo valovi moralne gnilobe.

8 žrtiev Drave v Mariboru. Dne 22. avgusta zvečer je zahtevala Drava v Mariboru osmo žrtiev v osebi 17letnega Ivana Koba.

Ustreljen in ukrađen. Med Prevaljami in Dravogradom je prekorajčil jugoslovansko mejo posestniški sin Franc Genzi, da bi obiskal na naši strani zaročenko. Ker se je skrival po grmovju, ga je smrtno pogodil obmejni stražnik skozi glavo. Truplo so spravili v mrtvašnico, a v noči so odnesli sorodniki ustreljenega v vreči na avstr. stran in ga doma pokopali.

Ogenj je uničil dne 23. avgusta ostreže in nadstropje starega grada v Vuzenici. — Dne 21. avgusta je pogorela domačija Janeza Mauka pri Sv. Benediktu v Slov. goricah.

Podonavskim državam hočejo pomagati. Dne 6. septembra bi se naj vršila v Stresi v Italiji konferenca, na kateri bodo zastopane države: Jugoslavija, Francija, Nemčija, Anglija, Italija, Čehoslovaška, Avstrija, Švica, Romunija, Bolgarija, Grčija, Madžarska in Poljska. Na teh konferencah bo šlo za pomoč agrarnim državam, ki se že nahajajo dalje časa v hudi stiski.

Avstrijski vladi preti ostavka. Avstrijska vlada ima samo eden glas večine. Velenemški poslanec, ki je doslej dajal vladi v parlamentu večino, je odstopil in njegov naslednik bo baje protivladi, kar se tiče obveznosti, na katere bi morala pristati Avstrija po sklepu zadnje vojnoodškodninske konference